

Visor

upptecknade i Kalmartrakten

av P. VALERIUS OLSSON.

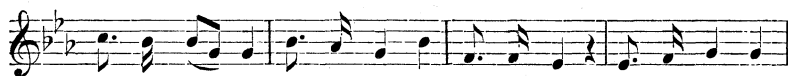
Visorna såldes, något retuscherade, i ett »skillingstryck» vid hembygdsfästen i Kalmar d. 24 juni 1907. Visorna nr 1 ock 2 hava bevisligen sjungits sedan början av 1700-talet ock vitsordades på sin tid av pastor P. L. SELLERGREN såsom mycket nyttiga.

1. Toras visa.

(Uppt. i Örsjö.)

1. Vac - ker hus - tru het - te To - - ra, tog sin dot - ter

ut - i sko - la, sa - de: »Hör ock lär av mig, att en gång, när

du blir kvin-na, skall du det - ta väl be - sin - na, att det

allt skall gag-na dig.

2. Det var i går, på kyrkovägen
kom vår granne ock var så trägen,
han frågar mig trojärtelig
efter dina år ock ålder.
Intet vet jag, vad det våller;
jag tror visst, han älskar dig.
3. Han lär komma hit i morgon
med sin häst, stövlar ock sporrar,
ock om han dig då begär,
skall du honom hövligt svara:
»Gud, vår Härre, eder spara
ock er sine nåd beskär.»
4. Modren för sin dotter tydde:
»Lyssna Karin», orden lydde,
»huru gammal Jöns nu är.
Han kan bliva man ock maka,
män I aldrig det försaka,
bedja Gud om vishet här.
5. Samma dag som Jöns blev födder,
då blev gamle prostén döder;
jag minns det, som det skett i går.
Vårfrudagen, den som kommer,
den som faller in i sommar,
blir han fäm ock tjugo år.
6. Första gång jag honom tvagit,
första skjortan uppå dragit,
tagit upp från moderns knä.
Sedan några dagar flutit,
honom jag till dopet burit,
glada minnen var väl det.
7. Sen jag honom mycket givit,
som jag icke har uppskrivit,
ännu mera skall han få.
Han skall få min älsta flicka,
Gud, vår Gud, giv därtill lycka!
Kom, du Karin, hör härpå.»
8. Dagen kom, ock Jöns sig hasta
att för Karins fötter kasta

med begäran om dess hand.
Modern sade: »Barnet kära,
vilken ära, o vad ära,
oss bevisas nu försann!

9. Du skall hålla rent i huset,
pottor, pannor, fat ock krusen,
bordet vitt som älftenben.
Spisen skall du också limma,
att han skall i huset glimma,
som han vor av marmorsten.
10. Du skall ej i huset lida
dem, som sko för skvaller slita
eller nästan för på tal.
När grannens Sissa i huset rände,
alla svinen då kringvände,
allt det, som då hemma var.
11. Du skall inga andra kläder bära,
än de själver du kan göra,
klädd ej över råd ock stånd.
Ty den kvinna mannen gläder,
som är nöjder med de kläder,
som hon själver väva månd.
12. Mångens åsna uti staden
vore icke värder maten,
kan ej spinna entänsgarn.
Fast hon har två vita nävar,
kan hon ej en skjorta väva
eller ett par strumpeband.
13. Du skall ock åt mannen väva
starka kläder, icke snäva,
fyrtråd vadmal, vitt ock grått.
Håll din man i bästa ära,
såsom goda kvinnor göra,
vänligt tal ock allting gott.
14. När hönan vill för hanen gala,
kvinnan vill för mannen tala,
det kan aldrig gå i lås.
Därav komma många trätor,
som den onde då tillställer,
ock de träta ock de slåss.

15. Du skall sist i sängen vara,
aldrig dina fötter spara,
om ock om i huset gå;
se, om eld ock ljus ä släckta,
se, om dörrarna ä lykta,
aldrig pigan lita på.
16. Du skall aldrig dina dörrar stänga
för de fattiga, som tränga,
eller dem, som be om bröd.
Då lär Gud detsamma göra:
stänga sina nådedörrar
för din själ, när du blir död.
17. När jag sist mitt liv får sluta,
skall du mina ögon sluta,
ock jag flytta hem av nåd.
Lär du sedan barnen dina,
som jag nu har gjort med mina.
Kära Karin, lyd mitt råd!>

2. Fars visa till sonen Jöns.

(Uppt. i Örsjö.)

1. Det var en gammal dan-ne-man av ett är-ligt bon-de-stånd,
tog sin son att lä-ra, sa-de: »Jöns, du må tro, att den
går-den, vi be-bo, kan oss in-tet nä-ra.

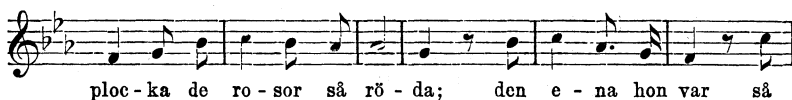
2. Därför må du se dig om
om en piga, som är from,
Kerstin eller Karin,
grannens döttrar båda två,
som så tyska klädda gå,
eller lilla Malin.

3. Tio daler skall du få,
att du brudegåvor må
uti staden köpa:
franska handskar, tyska sko,
köp dem uti Karlems bod,
ring ock bok med mera.

4. Vacker hatt för daler tre,
att vår granne må få se,
som är pigans fader,
att det är en hurtig dräng,
som vill ha hans barn i säng,
ty det intet skader.

5. Sköt sen gården väl också,
att han äring giva må,
vackert korn med kärna.
Så ock skörda i rätt tid
ock var flitig idelig;
Gud för dig skall sörja.

6. Alltid ärlig i ditt kall,
aktsam var, ty lyckan all
blir för den, som sparar.
Var förståndig i ditt hus,
god mot maka, barn ock lys
i ditt hem det kära.

7. Låt ej ondskan råda där,
fly vad ont ock syndigt är;
Gud skall dig då löna,
först i denna världen här,
ock när livet ändat är,
dig med nåd bekröna.»

3. Det gingo två flickor åt den rosendelund.

(Uppt. i Örsjö.)

2. Den rika hon sade till den fattiga så:
 »Säg mig, varför är du så sorgsen ock bedrövad?
 Antingen har du mistat din fader eller mor,
 eller haver du förlorat din ära?»
3. »Nej intet har jag mistat min fader eller mor,
 men Härren bevarar väl min ära,
 men mera sörjer jag för den fagerungesven,
 som vi båda hålla så kära.»
4. »O, varför sörjer du för den fagerungesven,
 som vi båda hålla så kära?
 Han tager väl mig, som rikedomens har,
 ock låter dig, som fattig är, bortfara.»
5. Den ungersven han stod ej så långt därifrån;
 han hörde, vad de flickorna talte.
 »Ack, käre min Fader i himmelen, mig säg,
 säg, vilken av dem jag skall taga.
6. För tager jag den, som rikedomens har,
 ock låter den, som fattig är, bortfara,
 så går hon där ock gråter i alla sina dar
 ock fäller mång tusende tårar.»
7. Den ungersven han stiger så sakteligen fram,
 han räckte den fattiga handen:
 »Ja, du skall bliva min, ock jag skall bliva din,
 Gud låte oss få leva tillsammans.»
8. »Du ungersven, du ungersven, vad tänkte du på,
 som räckte den fattiga handen?
 Du kunde tagit mig, som rikedomens har,
 ock låtit den, som fattig är, bortfara.»

9. »Nej, rikedom det är visst ett lån utav Gud,
men fattigdom det är en belöning,
ty den, som riker är, han kan snart fattig bli,
Gud kan också en fattig göra riker.
10. Om äpplet än växer i den högaste topp,
så måste det till jorden nedfalla;
ock blir jag övergiven utav dig, min lilla vän,
så blir jag övergiven av alla.»

4. En jägare gick sig att jaga.

(Uppt. i Hossmo.)

1. En jä - ga - re gick sig att ja - ga, en jä - ga - re gick
sig att ja - ga allt åt en lund så grön, ja, ja, allt
åt en lund så grön.

2. Där möter han på vägen
en piga, som var skön, ja, ja,
en piga, som var skön.
3. »Varthän, varthän, skön piga,
varthän du stolta mö? ja, ja,
varthän du stolta mö?»
4. »Jo, jag skall gå till min fader,
som bor i lunden grön, ja, ja,
som bor i lunden grön.»
5. »Vad skall du hos din fader,
som bor i lunden grön, ja, ja,
som bor i lunden grön?»

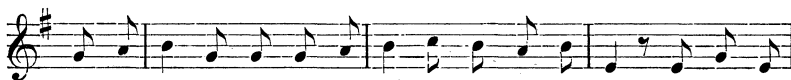
6. »Jo, jag skall blommor plocka
ock binda kransar av, ja, ja,
ock binda kransar av.»
7. »Vem skall den kransen hava,
som du själv bundit har, ja, ja,
som du själv bundit har?»
8. »En sjöman skall den hava,
som på blå böljan far, ja, ja,
som på blå böljan far.»
9. Sen tog han av sitt finger
en ring av guld så röd, ja, ja,
en ring av guld så röd.
10. »Tag den, tag den, skön piga,
tag den, du stolta mö, ja, ja,
tag den, du stolta mö!»
11. »Behåll din skänk ock gåva,
jag emottar den ej, ja, ja,
jag emottar den ej.
12. En sjöman äger mitt jårta,
jag honom sviker ej, ja, ja,
jag honom sviker ej.»

5. Alfred ock Anna.

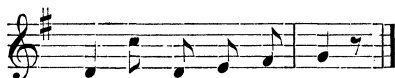
(Uppt. i Örsjö.)

1. När kvällen kommer ock bju-der vi - la, den skö-na An-na åt

lun-den i - lar att mö - ta Al-fred i da-lens lund, han lo - vat

kom-ma i kväl-lens stund.

2. Hon var så glad, ock hon sprang så lätt,
sin barm hon full utav blommor sätter;
vid högra sidan hon binder fast
med röda bandet en blomsterkvast.
3. I dalen, där de hade stämt sitt möte,
där vilar hon sig uti kvällens sköte,
sen går hon längtande dalen om,
men ingen Alfred till hånne kom.
4. Hon går i oro ock längtans kvalen;
då hördes ljuda ett skott i dalen,
då hördes ängsligt ett jämmerrop,
som trängde fram mellan trädens hop.
5. Hon går att möta Alfred på vägen,
men stannar genast bestört, förlägen,
hon dignar ner, men hon fattar mod,
ty Alfred låg där badande i blod.
6. Hon frågade, men hannes röst var bruten:
»Säg, käre Alfred, ack, är du skjuten?»
Hon dignar till hans blodröda famn,
men Alfred viskar blott Annas namn.
7. Han vänligt räckte åt hånne handen
ock sade: »Anna, nu lösas banden;
farväl, min Anna, nu skiljs vi åt.»
Hon brister ut i en häftig gråt.

6. Älskarens tankar.

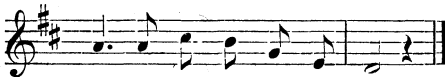
(Uppt. i Hossmo.)

1. När so - len tän - der si - na strå - lar, med öm - het tän - ker

jag på dig. När af - ton - rod - nans glans sig må - lar, då

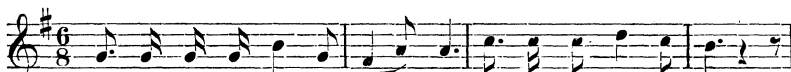

är min tan - ke blott hos dig.

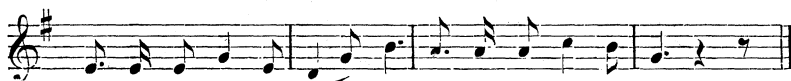
2. Du är den första som jag älskat,
du var den sista jag tillbad.
för din skull är mitt jårta fångslat,
din bild uti mitt bröst jag bår.
3. Om mamma skulle mig förneka
att bli ett åkta par med dig,
vår kärlek kau hon aldrig neka,
om hon förnekar mig din hand.
4. Nu reser jag till fjårran lårder,
adjå, farvål, min lilla vän!
Ock råk mig ej den falska handen,
den troгна har jag givit dig.

7. Flicka, du är blek om kinden.

(Uppt. i Fågerhult.)

1. Flicka, du är blek om kin - den, rod-nan-de var du nyss.

Kall blå-ser af - ton - vin - den, kall blir din av-skeds-kyss.

2. Flicka, din tro är bruten,
den du för evigt svor.
Såg, vem har löst opp knuten?
Snart jag i graven bor.
3. Skån som en lilja om våren,
med en ros i sin hand,
ömt rinner avskedståren,
når man faller uti famn.